

Koersdocument Veranderopgave Inburgering

Nieuwkomers doen meteen en
volwaardig mee

www.zaanstad.nl

ZNSTD

Colofon

01 mei 2020

in opdracht van
Gemeente Zaanstad

internet
www.zaanstad.nl

informatie
L. Schueler
I. Mahtab
J. Bouw

Inhoud

Routekaart nieuwe Zaankanters

1 Inleiding

- 1.1 Molen op de wind zetten
- 1.2 Leeswijzer

2 De opdracht

- 2.1 Huidige inzet
- 2.2 Inclusieve stad
- 2.3 Uitgangspunten Wet Inburgering
- 2.4 Doelgroep

3 Meteen en volwaardig meedoen

- 3.1 Visie
- 3.2 Doorlopende lijn
- 3.3 Passend taalaanbod en onderwijs
- 3.4 Maatschappelijke begeleiding
- 3.5 Kennis arbeidsmarkt
- 3.6 Financiële zelfredzaamheid
- 3.7 Regionale samenwerking
- 3.7 Ondertussengroep 2013-2021

4 Financiën en inkoop

- 4.1 Financiële kaders
- 4.2 Inkoopstrategie

Casus I & II

Inburgering & Participatie

Routekaart nieuwe Zaankanters

1 Inleiding

Ieder jaar komen nieuwe mensen in onze stad wonen. Vanuit de geschiedenis van Zaanstad is iedereen welkom. Door de jaren heen verwelkomden we gezinsherenigers, vluchtelingen, migranten en andere nieuwe inwoners van Zaanstad. Mensen die in Zaanstad een nieuwe toekomst hebben opgebouwd met behulp van een groot aantal actieve Zaankanters. Via het programma *Vluchtelingen doen meteen mee* investeert gemeente Zaanstad in het actief betrekken van nieuwkomers in de samenleving. Om geen tijd te verliezen, wordt er al tijdens de periode in de asielopvang actief ingezet op deelname aan de samenleving. Daarnaast heeft de gemeente gericht steun verleend aan partners en sociale netwerken in de wijken die nieuwkomers begeleiden naar duurzame participatie. Verschillende vrijwilligersorganisaties en de sociale wijkteams bevorderen de integratie van nieuwkomers door hen te helpen met de Nederlandse taal, het organiseren van activiteiten en het aanbieden van vrijwilligerswerk.

Op 1 juli 2021 gaat de nieuwe Inburgeringswet van kracht. Het einddoel van het nieuwe inburgeringsstelsel is dat nieuwkomers in Nederland zo snel mogelijk participeren, het liefst via betaald werk of opleiding. Binnen 6 weken na koppeling met de gemeente wordt een Plan Inburgering en Participatie (PIP) opgesteld waarin de persoonlijke doelen van de nieuwkomer zijn opgenomen. Ook is het de bedoeling dat nieuwkomers de eerste periode na aankomst in de gemeente financieel zelfredzaam worden. De nieuwe wet zoekt aansluiting bij de Participatiewet en maakt gemeenten verantwoordelijk voor het afnemen van de brede intake, de begeleiding van inburgeringsplichtige nieuwkomers en de inkoop van het cursusaanbod. Dit aanbod omvat een van de drie leerroutes richting een opleiding, taalschool of Z-route, Kennis van de Nederlandse Maatschappij (KNM), de Module Arbeidsmarkt & Participatie en het Participatieverklaringstraject (PVT).

1.1 'Molen op de wind zetten'

De huidige inzet voor nieuwkomers bij de gemeente Zaanstad is al in lijn met de nieuwe Wet Inburgering. De nieuwe Wet Inburgering geeft ruimte om een koers te varen die past bij de Zaanse visie. We hoeven het wiel dus niet opnieuw uit te vinden. *'We zetten de molen op de wind'* betekent: we doen wat nodig is en zoeken aansluiting bij de huidige dienstverlening. We willen nieuwkomers een zo goed mogelijke startpositie geven in de stad en op de arbeidsmarkt. Niet je afkomst, maar je toekomst staat centraal.

1.2 Leeswijzer

Dit koersdocument brengt de veranderopgave Inburgering (VOI, juli 2021) voor de gemeente Zaanstad in beeld en kiest als aanpak een Zaanse doorlopende lijn met een Gemeentelijk Team als procesregisseur. Naar verwachting wordt dit document voor het zomerreces 2020 aan de gemeenteraad aangeboden. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de uitgangspunten van de stelselwijziging, aanpak en de nieuwe opgave voor Zaanstad en de financiële kaders.

2 De opdracht voor de gemeenten

Binnen het huidige stelsel (2013) is de nieuwkomer verantwoordelijk voor de inburgering. De nieuwkomer draagt zorg voor zijn eigen taal cursus middels een DUO-lening. Het stelsel is voor nieuwkomers die vaak de taal niet spreken ingewikkeld en werkt niet motiverend voor de nieuwkomer om een hoger taalniveau te halen. Gemeenten hebben binnen het huidige systeem weinig tot geen zicht op de gang van zaken van de inburgering van nieuwkomers. Gemeenten kunnen sturen op activering en toeleiding naar werk, maar in de praktijk blijken inburgeringslessen moeilijk te combineren met bijvoorbeeld opleidingen, werk of werkervaringsplaatsen. Verder is de samenwerking tussen ketenpartners, COA en de taalscholen een belangrijke reden voor de stelselwijziging.

2.1 Huidige inzet

De huidige Zaanse aanpak past in grote lijnen bij de nieuwe Wet Inburgering. We vinden het belangrijk dat iedereen goede startkwalificaties heeft voor een makkelijke instroom op de arbeidsmarkt. We doen veel voor en met de nieuwkomer en werken daarbij nauw samen met vrijwilligersorganisaties, lokale partners, de regio en de sociale wijkteams. Sinds de start van het programma Vluchtelingen in 2017 kenmerkt onze aanpak zich door de sterke betrokkenheid van het brede sociaal domein en de inzet van inzichten en expertise van allen die in onze stad en regio een bijdrage kunnen leveren. Begeleiding van alle nieuwkomers door onze casemanagers start in het AZC door middel van een integrale intake en is gericht op participatie. Door het ontbreken van een regierol op inburgering, kunnen casemanagers nu nog niet sturen op taal. Om dat op te vangen, wordt er samengewerkt met taalaanbieders in de regio om inburgering beter te laten aansluiten op de participatietrajecten. Gemeente Zaanstad toont extra inzet voor alleenstaande vrouwen en jongeren tot 27 jaar: die krijgen via het Jongerenloket toelichting en begeleiding naar een geschikte plek op de arbeidsmarkt of naar een passende opleiding. Onze casemanager Statushouders Jongeren nodigt jonge nieuwkomers uit om een plan van aanpak te maken en dit vervolgens te monitoren.

2.2 Inclusieve stad

Dat Zaanstad bruist van energie is mede te danken aan de vele maatschappelijke organisaties en actieve vrijwilligers. Er is in Zaanstad al een breed aanbod beschikbaar vanuit de sociale basis en dit willen we zo goed mogelijk benutten en actief betrekken bij uitvoering van het inburgeringsbeleid. Door de sociale basis en de nieuwkomer samen te brengen ontstaan ontmoetingen en netwerken die bijdragen aan zelfstandigheid van de nieuwkomer en begrip en tolerantie over en weer. Via een Klankbordgroep Nieuwkomers met sleutelfiguren en ervaringsdeskundigen willen we de kennis en expertise van nieuwkomers benutten en betrekken bij het beleid.

2.3 Uitgangspunten Wet Inburgering

De nieuwe Wet Inburgering staat ten dienste van zo snel mogelijke participeren, liefst via betaald werk of opleiding. Een belangrijk onderdeel van de stelselwijziging is het afschaffen van het leenstelsel. Gemeenten worden verantwoordelijk voor het afnemen van de brede intake, de begeleiding van inburgeringsplichtige nieuwkomers en de inkoop van het cursusaanbod. Binnen 6-8 weken wordt een Plan Inburgering en Participatie (PIP) opgesteld waarin de persoonlijke doelen en de leerbaarheid van een nieuwkomer in worden opgenomen. Naast de regierol inburgering, is de opgave om alle statushouders de eerste periode een financieel ontzorgend stelsel te bieden. Een van de uitgangspunten voor het nieuwe stelsel is dat iedereen op een voor hem of haar zo hoog mogelijk niveau inburgert en een systeem wordt gecreëerd met leerroutes die aansluiten bij het leerniveau van de individuele nieuwkomer. Gemeenten en DUO hebben beide een handhavende rol in het nieuwe stelsel.

Opdracht voor gemeenten
Zorgen dat nieuwkomers meteen en volwaardig meedoen, via betaald werk of via een opleiding en door de taal te leren
Het aanbieden van drie leerroutes met voor iedereen een passend taalaanbod <ul style="list-style-type: none"> ○ Onderwijsroute gericht op onderwijs vanaf MBO-4 en hoger ○ Reguliere route: aandacht is gericht op taal op B1-niveau en (betaald) werk ○ Zelfredzaamheidsroute is gericht op zelfredzaamheid in de samenleving, activering en participatie en A1-taalniveau
Begeleiden, ondersteunen en monitoren van de voortgang
Toeleiding naar financiële zelfredzaamheid

2.4 Doelgroep

Volgens de nieuwe Wet Inburgering (WI) zijn alle nieuwkomers inburgeringsplichtig. Dat zijn asielstatushouders en hun (nareizende, meerderjarige) gezinsleden, gezinsmigranten en “overig” (bijvoorbeeld geestelijk bedienaren). Asielstatushouders zijn de grootste groep inburgeringsplichtigen. Alle onderdelen van het inburgeringsstelsel gelden voor asielstatushouders. Gezinsmigranten hebben (meestal) een Nederlandse partner, maken geen gebruik van een uitkering en hebben een examen Nederlandse taal in het land van herkomst afgelegd (Wet Inburgering Buitenland (WIB)). Daardoor verschilt de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het organiseren van aanbod en begeleiding per doelgroep, zie schema. Naar verwachting worden in 2020 en in 2021 ongeveer 130 nieuwkomers gekoppeld aan de gemeente Zaanstad, zie tabel 3.6.

Activiteit	Taak	Asielstatus- houders	Gezinsmigrant
1. Brede intake en opstellen van het PIP	Nieuw	X	X
2. Voortgang en handhaving van het PIP	Nieuw	X	X
3. Aanbieden van leerroutes	Nieuw	X	-
4. Ontzorging	Nieuw	Pwet- uitkering	-
5. Participatie verklaringstraject (PVT)	Aangepast	X	X
6. Module arbeid en participatie (MAP)	Nieuw	**	**
7. Maatschappelijke begeleiding	Bestaand	X	-

** Vervangt ONA, deelname verplicht.

3 Meteen en volwaardig meedoen

3.1 Visie

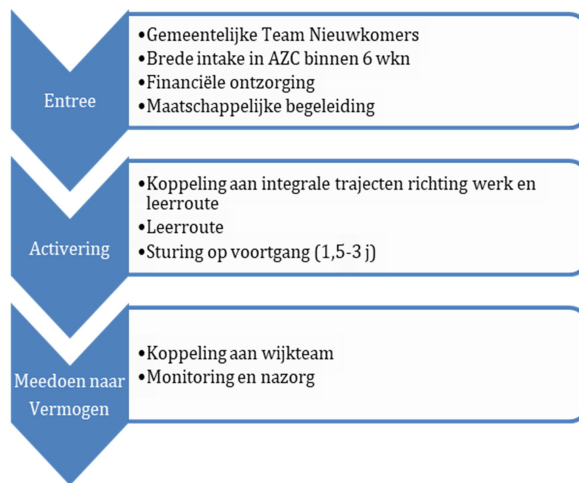
Zaanstad is een dynamische en inclusieve stad met een breed aanbod voor nieuwkomers op het gebied van vrijwilligerswerk, taalmaatjes, ontmoeting, cultuur, sport, beroepsoriëntatie, coaching en werkervaringsplekken bij meerdere gespecialiseerde organisaties binnen het sociaal domein. De opgave inburgering voor de gemeente Zaanstad is om nieuwkomers duurzaam te laten participeren in onze bruisende, Zaanse samenleving. Ons voornemen is om maximaal gebruik te maken van de ruimte die de nieuwe Wet Inburgering ons geeft om een koers te varen die past bij Zaanstad als inclusieve stad met kansen voor iedereen. Onze visie binnen de veranderopgave Inburgering is om nieuwkomers meteen en volwaardig mee te laten doen. Meedoen is in Zaanstad meer dan alleen werk. Het gaat ook over een zinvolle dagbesteding, vrijwilligerswerk, het kennen van de Zaanse normen en waarden, maatschappelijke participatie en het hebben van een sociaal netwerk.

3.2 Doorlopende lijn

Om te voldoen aan de nieuwe taken van de gemeente, is de opgave voor de gemeente Zaanstad om een doorlopende lijn te organiseren met integrale trajecten richting werk, opleiding en passend taalaanbod. Bij het inrichten van de doorlopende lijn zoeken we nadrukkelijk aansluiting bij de huidige dienstverlening binnen het sociaal domein, waarbij we ook voortbouwen op onze huidige inzet voor nieuwkomers en deze uitbreiden met nieuwe taken en activiteiten. Voor de doorlopende lijn hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Daadkrachtige regie en duidelijk aanspreekpunt;
- Intensieve begeleiding op integrale trajecten richting werk, opleiding en taal;
- Lerend en adaptief stelsel;
- Maatwerk en uitgaan van mogelijkheden;
- Samen met de stad.

De intensieve begeleiding van de nieuwkomer start bij het *gemeentelijk team* en duurt tot drie jaar. Het gemeentelijk team fungeert als één duidelijk aanspreekpunt en procesregievoerder en werkt met *dedicated* klantmanagers met een laag klantenbestand. De klantmanagers werken nauw samen met ketenpartners, maatschappelijke partners en de taalscholen. Ze zijn verantwoordelijk voor het assessment, brede intake, procesregie op de uitvoering van het PIP en monitoring van de voortgang. Nieuwkomer en klantmanager maken samen afspraken over begeleiding naar passend taalaanbod en voortgang op inburgering. Indien een vastgestelde

leerroute onvoldoende aansluit bij de capaciteiten of persoonlijke situatie van de nieuwkomer, kan de nieuwkomer schakelen naar een andere leerroute. De intensieve begeleiding wordt afgesloten met een eindgesprek en afspraken over de nazorg. In Zaanstad zetten we in op effectief en resultaatgericht handhaven. We willen schulden bij nieuwkomers voorkomen en geven voorkeur aan preventieve elementen van handhaving door tijdig en in overleg met de nieuwkomer in te grijpen.

3.3 Passend taalaanbod en onderwijs

Taal is een belangrijke voorwaarde voor werk en om mee te kunnen doen in de maatschappij. Binnen het nieuwe stelsel wordt gemeente Zaanstad verantwoordelijk voor een passend inburgeringsaanbod

binnen de drie leerroutes: onderwijsroute, reguliere inburgeringsroute en de zelfstandig met taal-route (Z-route). Op basis van de Zaanse visie op inburgering leggen we extra accenten op gedifferentieerd aanbod naar opleidings-, werk- en denkniveau en werken we met meerdere instroommomenten per jaar. Door combinatie van formeel taalonderwijs met non-formeel leren, en niet alleen voltijds onderwijs overdag, bieden we ook ruimte voor avond- en eventueel weekendaanbod. We willen dat Zaanse nieuwkomers niet vast blijven zitten op een taaltraject maar op zo hoog mogelijk niveau slagen voor hun inburgeringsexamen. Jonge inburgeraars tot en met 28 jaar worden zo snel mogelijk doorgeleid naar een Nederlandse opleiding, op MBO, HBO, WO niveau door middel van schakeltrajecten. Via de Z-route pakken we ook analfabetisme en laaggeletterdheid aan en zetten we naast extra taalondersteuning in op activiteiten in andere domeinen zoals financiën, gezondheid en het opbouwen van een sociaal netwerk waarmee het spreken van de Nederlandse taal en participatie worden gestimuleerd.

3.4 Maatschappelijke begeleiding

De maatschappelijke begeleiding tot 18 maanden is gericht op het regelen van praktische zaken op het gebied van wonen, inkomen, financiën, zorg, wet en regelgeving en het vergroten van de kennis van de Nederlandse samenleving. De begeleiding begint met het opstellen van een persoonlijk plan en ondersteuning bij het opbouwen van een bestaan in de nieuwe woonomgeving. Na deze begeleiding volgt een traject gericht op vergroten van de sociale en financiële redzaamheid.

3.5 Kennis arbeidsmarkt

Naast maatschappelijke begeleiding, zijn Kennis van de Nederlandse Maatschappij (KNM), de Module Arbeidsmarkt & Participatie en het Participatieverklaringstraject (PVT) verplichte onderdelen binnen het nieuwe stelsel. Via maatschappelijke partner maakt de nieuwkomer kennis met de Nederlandse kernwaarden vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en participatie. Dit wordt afgesloten met het ondertekenen van de participatieverklaring. Uitvoering ligt bij maatschappelijke partners. Niet alleen vergunninghouders, maar ook andere inburgeringsplichtige migranten krijgen dit aanbod. In het nieuwe stelsel wordt de termijn waarbinnen zowel het PVT als MAP moet worden doorlopen op 36 maanden gesteld.

3.6 Financiële zelfredzaamheid

Een stevige basis en gezonde financiële huishouding is belangrijk voor een goede start op de arbeidsmarkt en om zelfstandig te kunnen functioneren in de samenleving. Om Zaanse nieuwkomers na aankomst te ondersteunen bij financiële zelfredzaamheid, is de nieuwe wettelijke verplichting om bijstandsgerechtigde nieuwkomers de eerste periode financieel ontzorgd stelsel aan te bieden. Ontzorgen doen we indien nodig, op maat en maximaal zes maanden. De maatschappelijke begeleiding is een belangrijk onderdeel van de begeleiding naar financiële zelfredzaamheid: de ene nieuwkomer heeft meer of andere begeleiding nodig dan de andere. Middels voorlichting, training en begeleiding vergroten we financiële zelfredzaamheid van de nieuwkomer.

3.7 Regionale samenwerking

Om een passend aanbod en voldoende kwaliteit aan te kunnen bieden, ligt regionale samenwerking met andere gemeenten voor de hand. Denk bijvoorbeeld aan een gezamenlijke inkoopstrategie van leerroutes en het inburgeringsaanbod om met voldoende volumes passende partijen te vinden. Tegelijk voeren we zo veel mogelijk lokaal uit. Lokaal maken we de verbinding met het sociaal domein en sturen we direct op inburgeringsresultaat. Met lokale uitvoering borgen we ook de inzet van de vele betrokken vrijwilligers in de lokale gemeenschap. De regionale samenwerking dient de lokale uitvoering te ondersteunen, te optimaliseren en qua kosten beheersbaar te houden. De regio ziet op het deelgebied inkoop van de taalcomponent reële mogelijkheden tot regionale samenwerking.

3.8 Ondertussengroep 2013 – 2021

De inburgeringsplichtigen die vallen onder de huidige wetgeving zullen dat ook de komende jaren blijven. Er komt geen overgangsrecht voor inburgeraars onder het huidige stelsel naar het nieuwe

stelsel. Dit betekent, dat de gemeente voor de groep inburgeringsplichtigen onder de huidige wet (de zogenaamde ondertussengroep) geen formele regierol heeft en niet verantwoordelijk is voor het aanbieden van een inburgeringstraject. In de afgelopen jaren is Zaanstad met de vluchtelingenaanpak op meerdere vlakken al in de geest van de nieuwe inburgeringswet gaan werken. Zo zijn we al gestart in het AZC met een intake, volgen vele nieuwkomers een duaal traject en ligt de nadruk van een groot deel van de trajecten op onderwijs, stages en leerwerktrajecten.

Hoewel de gemeente vanuit de huidige Inburgeringswet geen verantwoordelijkheid heeft voor het inburgeringstraject, kunnen we veel inburgeringsplichtigen vanuit de participatiewet begeleiding bieden die ondersteunend is bij de inburgering en integratie. De inburgeringsplichtigen die vallen in de ondertussengroep zullen in de jaren 2021-2024 deze begeleiding van de gemeente nodig blijven hebben. Het is de ambitie van Zaanstad om ook voor de inburgeringsplichtigen in de ondertussengroep begeleiding te blijven bieden die nodig is om deze nieuwe Zaankanters volledig te laten meedoen binnen de Zaanse maatschappij. Om te voorkomen dat de nieuwkomers die onder het huidige stelsel vallen niet volwaardig kunnen meedoen in de samenleving, maakt het Rijk vanaf 2021 incidenteel een totaalbedrag van € 25,5 mln. beschikbaar voor ondersteuning van deze groep. De onderstaande tabel laat zien hoeveel nieuwkomers sinds 2013 nog inburgeringsplichtig zijn. Naar verwachting worden in 2020 en in 2021 ongeveer 130 nieuwkomers gekoppeld aan de gemeente Zaanstad.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
<i>totaal nieuwkomers</i>	36	82	156	269	122	62	68	65	65
<i>Gezinsmigrant en overige</i>	50	98	58	79	87	89	88		
<i>totaal aantal</i>	86	180	214	348	209	151	156	65	65
<i>waarvan nog IB-plichtig</i>									
<i>Nieuwkomers</i>			11	108	16	62	68		
<i>Gezinsmigrant en overige</i>		9	11	32	58	75	88		
<i>totaal aantal</i>		9	22	140	74	137	156	0	0

Tabel: Cijfers Inburgering Zaanstad tot 2019* – Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)

4 Financiën en inkoop

4.1 Financiële kaders

Voor de uitvoering van de nieuwe Wet Inburgering ontvangt gemeente Zaanstad zowel een incidentele bijdrage in de invoeringskosten (2020) als een structurele bijdrage in de uitvoeringskosten (2021 e.v.). Gemeenten krijgen structureel € 35,2 mln. extra voor de taken die zij vanaf juli 2021 uitvoeren. Dit bedrag komt bovenop de € 70 mln. die eerder beschikbaar is gesteld. Naast de structurele kosten stelt SZW ook eenmalig € 36,5 mln. beschikbaar voor de invoeringskosten van gemeenten voor het nieuwe stelsel.

4.2 Inkoopstrategie

Ter voorbereiding op de nieuwe wet en inkoop van participatietrajecten en passend taalaanbod tot niveau B2 werkt gemeente Zaanstad aan een inkoopstrategie met een uitvoeringsplan en een marktconsultatie. Per leerroute zal in kaart gebracht worden welke ambities we hebben als Zaanstad en als regiogemeenten, de gewenste resultaten, de nodige kosten voor de inrichting, de inkoop van taal tot B1 niveau en participatietrajecten voor de Z-route. Uit de marktanalyse in de regio blijkt, dat er geen aanbieder is in Zaanstad die zelfstandig het gehele aanbod voor de leerroutes kan verzorgen. De marktpartijen dienen onderling samenwerking op te zoeken om een compleet aanbod te kunnen aanbieden. Ook wordt er aandacht besteed aan risico's en verwachtingen tussen Zaanstad als centrumgemeente en de regio.

CASUS I – Werk naar vermogen

'Aya' is 33 jaar oud, is getrouwd en heeft 2 kinderen. Ze woont sinds 2016 in Zaanstad en kwam direct in contact met het Vluchtelingenwerk Nederland voor maatschappelijke en juridische begeleiding. Na een jaar stopte de maatschappelijke begeleiding en dat vond Aya in eerste instantie te snel. Al snel kon ze terecht bij het Sociaal Wijkteam waar ze terecht kon voor praktische vragen. In de tussentijd behaalde ze haar inburgering op A2 niveau en werd ze doorverwezen naar Werkom omdat ze graag wil werken. 'Nette baan', dat paste bij haar, vond Aya. "Het liefst met kinderen."

Op het moment dat Aya 'werkklaar' was, werd zij door de werkgeversadviseur voorgesteld voor een functie in de kantine bij een middelbare school. Na haar eerste week had de werkgever besloten om toch niet verder te gaan met de kandidaat vanwege de taal. Aya is vervolgens aangemeld voor de banenmarkt op Schiphol in Amsterdam. Daar heeft ze kennis gemaakt met uitzendbureau CTSN voor een functie op Schiphol. Naar aanleiding daarvan is Aya uitgenodigd voor een sollicitatiegesprek en is zij direct aangenomen!

CASUS II – Uitgaan van mogelijkheden

'Zeki' komt uit Algerije, woont 4 jaar in Zaandam, samen met zijn 10-jarige zoon Rashid. Zeki heeft regelmatig contact met zijn werkadviseur bij het participatiebedrijf van Zaanstad. Daar heeft hij een assessment afgelegd en samen met de werkadviseur een plan van aanpak opgesteld. Meneer had in land van herkomst een onderwijsachtergrond en was professioneel handballer. Zeki was ruim een jaar assistent-gymleraar op een basisschool maar dat leidde helaas niet tot een arbeidscontract. De werkadviseur van Werkom heeft inmiddels contact opgenomen met de basisschool.

Het blijkt dat Zeki met een verkorte opleiding zijn diploma kan halen om voor de klas te staan bij gym. Er dient zich een nieuwe optie aan. In Volendam zoeken ze een Personal Trainer. Een fulltime baan waarin je flexibel moet zijn en in de avond moet kunnen werken. Zeki wil zijn zoon niet alleen laten in de avond, en kiest voor een opleiding, en een toekomst als gymleraar. Geweldig nieuws voor Zeki, en voor Rashid, nu zijn vader weer een baan heeft en hij hem in de avond kan blijven zien.

gemeente Zaanstad

Stadhuisplein 100, 1506 MZ Zaandam
Postbus 2000, 1500 GA Zaandam

T 14 075
www.zaanstad.nl